

Uudiskiri jaanuar 2014

Autokultuurist Eestis ja laiemalt.

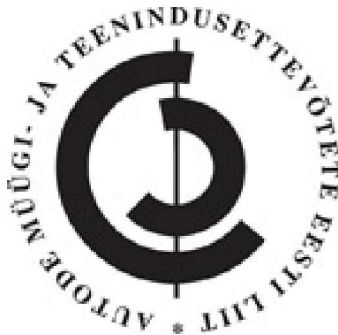
AMTELi 20-aastast juubelit möödunud aastal tähistades esitati pidulikule õhtule kogunenud liikmetele ja külalistele palju tähelepanu pälvinud slaidiesitus Eesti auto ja autokaubanduse ajaloost. Esimestest autodest, autoärimeestest, mootorisportiüritustest ja kõige sellega seonduvast. Slaidiesituse järel pöördusid nii mitmedki kohalviibinud selle koostaja poole küsimustega, et kust on võimalik veelgi rohkem informatsiooni Eesti autoasjanduse ajaloo kohta teada saada.

Huvi autoasjanduse ajaloo ja selle talletamise vastu aga on ainult osa autokultuurist, mis meil Eestis alles esimesi võrseid ajab. Autokultuur on midagi palju laiemat, kui vaid liikluskultuur, millest viimasel ajal palju räägitud – see on autonduse ajaloo uurimine ja talletamine, autodisain, autokunst ja, võib-olla Eesti jaoks hetkel üks olulisemaid küsimusi, terminoloogia.

„Eestis on autokultuur ja laiemalt tehnikakultuur mõneti täiesti tundmatu mõiste,“ tõdeb kauaaegne autoajakirjanik ja Eesti parim autonduse asjatundja Margus-Hans Kuuse. „Auto on meile üks kõige lähedasemaid ja samas kõige enam disainitud tarbeesemeid. Siit jõuamegi näiteks autodisaini juurde. See on ju samuti oma moodi kunstiliik nagu iga teinegi.“ Tõepoolest, autode disainiga tegeleb väga palju kunstnikke ja põhimõtteliselt on ju autodisain seega üks tarbekunsti alaliike. Kuna aga kahjuks Eestis puudub autotööstus, siis pole siin ka autodisainereid, kuigi teadaolevalt on paar eestlast suurte autotootjate disainiosakondades tööl.

Autokultuuri hulka kuulub ka autoajaloo uurimine ja talletamine. Selle teemaga on Eestis viimasel ajal lood veidi paremad, sest leidub mitmeid asjaarmastajatest huvilisi, kes on hakanud Eesti autonduse ajalugu säilitama ja eksponeerima omaloodud netikülgedel.

“Autokultuur ja laiemalt tehnikakultuur on samaväärsed kultuuri osad, nagu rahvalooming, muusika ja kirjandus. See on looming,“ ütleb AMTELi tegevjuht Arno Sillat. “Autode ehitamise ajalugu Eestis on ka varsti 100-aastane, aga laiemale avalikkusele ei ole sellest suurt midagi teada. Kuulsaid Estonia vormelautosid ei ole näha mujal, kui aeg-ajalt võistlustel ja näitustel. Aga vaja oleks oma autoajalugu uurivat ja eksponeerivat muuseumi. AMTEL annab kindlasti oma panuse ka selles osas”.

Üks autokultuuriga seotud valulisi teemasid on aga viimasel ajal eestikeelne autoterminoloogia. Kiirelt arenev tehnoloogia toob aina uusi autoalaseid tehnilisi lahendusi ja sellega ka uusi termineid. Nende tõlkimisel eesti keelde aga valitseb täielik kaos, sest ühe ja sama võõrkeelse termini puhul on kasutusel mitmeid erinevaid eestikeelseid variante. Aastaid tagasi on üks autosõnastik meil välja antud, kuid tollest ajast palju muutunud. „Terminoloogia puudulikkus on minu meelest puhtalt keeleteadlaste tegemata töö,“ tõdeb Margus-Hans Kuuse. „Loomulikult ei saa keeleinimesed seda päris üksi teha, vaid ainult käsikäes autoinimestega. Terminoloogia puudulikkus tekitab arusaamatusi ja väärarusaamusi, mis võivad kaasa tuua täiesti ootamatuid tagajärgi. Aga miks mitte ei võiks AMTEL olla antud asjas eestvedaja rollis. Organisatsioonina ja mõjugrupina võiks olla ja ongi AMTELi roll autoasjandust arendada.“

“Viimase aja ühest autondusega seotud aktuaalsest teemast võiks tuua näite: kas õige on hodomeeter, odomeeter, läbisõidunäidiku näit vms,“ küsib Arno Sillat. „Ja see on vaid üks näide. Pidevalt arenev autotehnoloogia toob kaasa uut sõnavara, mida tuleks ka eestindada – siin on AMTELil selge teerajaja roll täita.“

Lisainfo: Rein Luik, AMTELi pressiesindaja, tel 5024504, e-post press@amtel.ee